

Under seminaret kom endvidere spørgsmålet frem om de geografiske publikationer. Det blev rejst af NOP-N ved P. Fogelberg og resulterede i en beslutning om, som et første skridt til det nordiske samarbejde inden for geografi, at udgive et Newsletter. Redaktionen skal ligge i værtslandet for det netop afholdte Nationalkomité-seminar og forestås af de fem nordiske nationalkomitéers sekretærer.

Deltagere fra Finland: Professor *Paul Fogelberg*, Geografiska institutionen, Helsingfors, professor *Olavi Granö*, Geografiska institutionen, Turku Universitet, professor *Juhani Hult*, Geografiska institutionen, Joensuu, lektor *Leena K. Lahti*, Geografiska institutionen, Joensuu, professor *Mauri Palomäki*, Inst. for økonomisk geografi, Vaasa, professor *Mauno Kosonen*, Geografiska institutionen, Helsingfors.

Fra Sverige: Docent *C. G. Alvstam*, Kulturgeografiska institutionen, Göteborg, professor *Torsten Hägerstrand*, Geografiska institutionen, Lund, docent *Nils Lewan*, Geografiska institutionen, Lund, docent *Jan-Orvar Mattsson*, Geografiska institutionen, Lund, professor *Gunnar Olsson*, Nordplan, Stockholm, professor *Sten Rudberg*, Naturgeografiska institutionen, Göteborg, docent *Ulf Sporrong*, Kulturgeografiska institutionen, Stockholm, professor *Olof Wärneryd*, Geografiska institutionen, Lund.

Fra Norge: Professor *Just Gjessing*, Geografisk Institut, Oslo, professor *Tore Ouren*, Geografisk Institut, Bergen, professor *Magne Helvig*, Geografisk Institut, Bergen, stipendiat *Ragnhild Lund*, Geografisk Institut, Trondheim, førsteamanuensis *Hans Solerød*, Geografisk Institut, Oslo.

Fra Island: Professor *Gylfi Már Guðbergsson*, Geografisk Institut, Reykjavik, lektor *Gudrun Olafsdóttir*, Geografisk Institut, Reykjavik.

Fra Danmark: Professor *Ove Biilmann*, Danmarks Lærerhøjskole, København, professor *Sofus Christiansen*, Geografisk Institut, København, dr. *W. Framke*, Geografisk Institut, Århus, professor *Viggo Hansen*, Geografisk Institut, København, landinspektør *Thorkild Høy*, Kartografisk Selskab, København, professor *N. Kingo Jacobsen*, Geografisk Institut, København, lektor *Kr. M. Jensen*, Geografisk Institut, København, førstebibliotekar *Ib Kejlbo*, Det kgl. Bibliotek, København, studielektor *B. Valeur*, faginspektør, Gymnasieskolen, Tønder, sekretær *Annie Witte*, Geografisk Institut, København.

Granö, Olavi: Forskningssamarbetet i Norden. Geografisk Tidskrift 83: 2. Copenhagen, June 1, 1983.

Mutual collaboration within sciences in the Nordic countries.

Olavi Granö, professor, Geografiska institutionen, Turku Universitet, SF-20500 Turku 50, Finland.

Forskningssamarbetet i Norden

OLAVI GRANÖ

Ingen annanstans i världen har ett sådant forskningssamarbete utvecklat sig som mellan de nordiska länderna. Det spontana samarbetet mellan forskarna har här gamla anor. Vid sidan av detta uppstod efter andra världskriget ett organiserat, av den offentliga sektorn understött forsknings-samarbete, som under 1960-talet nådde sin nuvarande omfattning.

För det första kan det nordiska forskningssamarbetet ses som en spontan samverkan mellan forskare, vilket i en del fall har lett till ett av finansiärerna stött organiserat *informationsutbyte* i form av nordiska vetenskapliga samfund, symposier och publikationsserier, eller till gemensamma *forskningsprojekt* eller slutligen till mer eller mindre permanenta *institutioner*. Praktiskt forskningssamarbete kan innehålla en gemensamt utförd forskningsprocess eller ett nordiskt forskningsobjekt med gemensamt valt innehåll.

För det andra är det fråga om bildandet av *forskningspolitiska organ* som kan handha frågor som rör informationen, planeringen eller beslutsfattandet i anslutning till forskningen. Jämförd med den nationella forskningspolitiken är situationen annorlunda inom den samnordiska forskningspolitiken. I varje land har en forskningsorganisation, som bygger främst på forskningsrådssystemet, uppnått betydande dimensioner. Däremot har den samnordiska forskningsorganisationen utvecklat sig betydligt senare och är fortfarande mycket svagare. Då uppstår frågan om i vilken grad man i det nordiska samarbetet bör sträva till en centralisering eller koordinering som motsvarar den nationella och på vilket plan detta samarbete bör ske. Svaret är beroende av huruvida nordismen i de enskilda nordiska ländernas forskningspolitik är en målsättning, således ett mellansteg mellan nationell och internationell verksamhet, eller bara ingår i varje lands internationella forskningssamarbete som en oskiljbar del därv.

Det mest synliga resultatet på den samnordiska forskningspolitikens område är grundandet av det *nordiska kultursekreteriatet* och den *rådgivande kommittén för forskning (RKF)* 1972 samt det *nordiska ministerrådets sekretariat* i Oslo 1973. Som bäst pågår en omorganisation. Denna kommer att leda till grundandet av ett *Nordiskt forskningspolitiskt råd* och slopandet av den rådgivande kommittén för forskning. I vilken mån detta nya organ kommer att få ta hand om sektorforskningen som varit underställd sekretariatet i Oslo är ännu ej avgjort. Inom forskningsrådsorganisationen bildades *samarbetsorgan (NOS)* under slutet av 1960-talet. Inom geografin existerar relativt litet organiserat forskningssamarbete jämfört med många andra områden. Geografin deltar nog i många verksamhetsformer samt bl.a. i två permanenta system, nämligen »Nordiska geoekursioner till Island« och »Nordplan«.